

ZDRUŽENJE SLOVENSКИH KATOLIŠKIH SKAVTINJ IN SKAVTOV - ZSKSS
STEG GRAJSKIH ZAMORCEV – ŠKOFJA LOKA 1

KORAK VODITELJA

**»PREKALJENI MAČKI 2009« - celodnevni
izziv življenja v naravi za višji vod, NOPP, PP
in SKVO**

Veja PP

Jernej Bernik, Prežeči bober, steg Grajskih zamorcev – Škofja Loka 1

ZDRUŽENJE SLOVENSКИH KATOLIŠKIH SKAVTINJ IN SKAVTOV - ZSKSS
STEG GRAJSKIH ZAMORCEV – ŠKOFJA LOKA 1

1. Uvod

Moja voditeljska pot je malo nenavadna, saj je nanoslo¹, da sem kot četovodja in z namenom še nekaj let voditi četo opravil TŠ metode PP. Takrat sem močno računal na prekvalifikacije, vendar pa nas je bilo vedno premalo prijavljenih, da bi prekvalifikacije izvedli. Tako je bila večina mojih voditeljskih naporov neuporabna za korak, saj ni vključevala veje PP, in sem zato za korak voditelja izbral kompromis med vejo IV in PP – skavtske veščine iz čete, ciljne skupine pa so bolj »klanovsko« uigrane.

Prekaljeni mački postajajo v našem stegu tradicija, saj jih izvajamo že tretje leto, pobudnika in začetnika pa sva bili četovodji obeh naših čet, saj sva zgroženo opazovala stopnjujoče slabšanje praktičnega znanja v tipičnih skavtskih veščinah od čete pa vse do voditeljev.

Z letošnjimi Prekaljenimi mački smo uvedli pomembno novost – zaradi velikega povpraševanja izven stega smo v omejenem številu odprli prijave tudi za sosednje stege, prišel pa je tudi en član našega BOKSS-a.

2. Na kakšen način je korak voditelja pripomogel k moji osebni rasti skavtskega voditelja

Ker je izziv potekal že tretje leto, veščine pa so praktično iste, je bila velika nevarnost, da bi se udeleženci dolgočasili. Zato smo v tropu, ki smo ga sestavljali trije voditelji, veliko pozornosti namenili spremembam:

- Kurjenje ognja povsem brez vžigalic (niti s sabo jih nismo vzeli),
- Spanje v ogrevanih tipijih namesto bivakih,
- Nabiralništvo (gobe, zelišča, plodovi ...),
- Obisk gosta – Luka Močnika, ki je velik ekspert v vseh mogočih primitivnih veščinah.

Ker pa so bile to novosti tudi za nas, smo bili primorani, da se v njih poglobimo in kar je pri veščinah pomembnejše in zahtevnejše – jih zvadimo te mere, da zadeva deluje. To je bila zame tudi glavna ugotovitev v pripravah na izziv: lahko je vse še tako pravilno po »receptu«, dokler nisi dovolj časa treniral po njem, ga izboljševal, iskal napake, do takrat je bil uspeh zelo skromen. Zato sem pregledal več knjig o rastlinah, jih šel nabirat, jih preizkušal, poizkusil vse mogoče stvari, ki jih najdeš v naravi, kako se obnesejo kot netivo, se naučil postaviti tipi s sistemom za dovajanje zraka – da strupeni plini ne ostajajo v šotoru, na portalu Youtube sem pogledal ogromno kratkih filmov, ki se nanašajo na preživetje v naravi in z njim povezanimi veščinami in prav tako tudi, kakšno opremo imajo ljudje, ki se s tem ukvarjajo, ter si je nekaj priskrbel.

Gledano kot celota pa je poleg novih znanj pomenil izziv zame novo vajo iz načrtovanja in organizacije, doživel sem posebno izkušnjo v iskanju svojega mesta, saj sem bil hkrati voditelj izziva in tudi član ene izmed ekip, sebi sem potrdil, da lahko ustvarjam kvalitetne priložnosti, da se po skavtsko »zdivjamo«, po drugi strani pa odkril kar nekaj nepotrebnih napak v usklajevanju tehnike in programa ter se od njih veliko naučil.

¹ Dve leti zapored se je TŠ metode IV prekrivala z drugimi stvarmi, ki so bile ali priložnost, ki jo imaš samo enkrat v življenju, ali pa sem obljubil svoje sodelovanje drugje, še preden je bilo o metodah kaj znanega.

ZDRUŽENJE SLOVENSКИH KATOLIŠKIH SKAVTINJ IN SKAVTOV - ZSKSS
STEG GRAJSKIH ZAMORCEV – ŠKOFJA LOKA 1

3. Koraki načrtovanja

Analiza stanja:

- V stegu je opazen velik upad znanja v tipičnih skavtskih veščin, kot so kurjenje ognja, bivačarstvo, zgradbarstvo, nabiralništvo, opazovanje okolice, priprava hrane na primitivne načine z malo pripomočki, vendar se v stegu temu ne posveča veliko pozornosti.
- Skavti po obljudi, še bolj pa po odhodu iz čete, veliko veščin in znanj pozabijo.
- Tudi v četi je včasih videti, kot da se pri skavtih samo igramo.
- Voditelji ne ustvarjamo dovolj dobro okolje za ohranjanje in razvoj skavtskih veščin.
- Tudi znanje orientacije šepa, vendar imajo skavti na tem področju več možnosti udejstvovanja (Jakec, Glas Jelovice, ROT, stegove akcije ...).
- Ponavadi je na različnih aktivnostih časa ravno toliko, da se usvoji teorija, zmanjka ga pa, da bi veščino tudi dobro zvalili.

Namen: Na Prekaljenih mačkih bodo imeli udeleženci priložnost in čas, da se v naravi srečajo z različnimi skavtskimi veščinami, jih usvojijo ali obnovijo in tudi nadgradijo.

Cilji:

- Izziv bo vseboval skavtske veščine, glavna tema bo kurjenje ognja.
- Izziv bo trajal en cel dan, prespali bomo zunaj – v tipijih.
- Na izziv bomo povabili gosta, ki se še posebno dobro spozna na kurjenje ognja na primitivne načine.
- Imeli bomo sveto mašo v naravi.
- Pred izzivom bomo s tropom preučili teren in poiskali nahajališča različnih užitnih rastlin in gob.
- Vsaka skupina bo nabrala eno vrečko netiva in eno vrečko užitnih rastlin.
- Na izziv bomo povabili tudi skavtske brate iz sosednjih stegov.
- Vsi ognji bodo prižgani brez vžigalic.

4. Povzetek izvedbe koraka voditelja

Kdaj: 10., 11. oktober (sobota, nedelja)

Kje: Gora nad Javorji

1. DAN

Po zgodnjem kosilu smo se zbrali dobre pol ure hoda od prizorišča. Uvodni zgodbi, v kateri smo se kot edini preživeli po napadu podivjanih nilskih konj rešili izpod raztreščenih čolnov, je sledilo razvrščanje v šestčlanske skupine in prve priprave na preživetje - nekaj teorije o netivih in užitnih rastlinah². Nato smo se odpravili na pot po brezpotju, po travnikih in gozdu, ter poskusili nabrati kar največ netiva in užitnih rastlin, ki smo jih potem na prizorišču pregledali.

Sledila so navodila za večerjo – kako pripraviti ognjišče, zakuriti ogenj s kresilom, očistiti ribe ... skupine so se lotile dela, medtem pa je trop postavil jambor. Dvignili smo zastavi in dali nova navodila – kako postaviti tipi s pravilnim dovajanjem zraka. Po en član ekipe je ostal pri ognju, ostali pa so začeli postavljati tipija. Delo se je precej zavleklo, tako da smo večer nadomestili z molitvijo in po hitrem postopku zaspali.

² Navodila (in demonstracija) se je vedno povedala vsem skupinam hkrati, nato so se razšli in opravili nalogo.

2. DAN

Noč je bila izjemno mrzla, prav tako tudi jutro, ki je bilo zavito v gosto meglo. Po običajnem skavtskem jutru (zbor, telovadba, zajtrk, umivanje), v katerem smo se trudili biti čim bližje ognju ali skodelici čaja, nas je obiskal Luka Močnik in nas povsem očaral s svojimi spretnostmi – lok, jeklo, kremen, naj je izgledalo še tako nemogoče, vedno mu je uspelo. Seveda je bilo vse pospremljeno s široko in s praktičnimi nasveti podkrepilno razlago. Nato smo bili na vrsti mi – udeležencem smo razdelili kompletne deščice in svedra, lok so si naredili sami. Šlo je vse prej kot dobro, v bistvu na koncu sploh nikomur ni uspelo zakuriti. Toda to nas ni potrla, saj smo vedeli, kakšen je naš cilj in kako do tja priti, samo nekaj vaje nam še manjka. No, mogoče bomo morali tudi zamenjati sveder. Sledila je priprava hrane (celega piščanca in krompirja) in prostora za sv. mašo, ki je sledila takoj za tem. Na njej so se nam pridružili tudi drugi naši prijatelji in soskavti (in sneg, ki je začel nežno naletavati). Po maši je sledilo kuhanje oz. pečenje kosila, po tem pa še pospravljanje, podelitev diplom in spust zastav.

5. Preverba

Izziv bo vseboval skavtske veščine, glavna tema bo kurjenje ognja.	Nabiranje užitnih rastlin in netiva, priprava obrokov, ogrevani tipiji, gost ...
Izziv bo trajal en cel dan, prespali bomo zunaj – v tipijih.	Izziv je trajal malo manj kot 24h, prespali smo v ogrevanih tipijih.
Na izziv bomo povabili gosta, ki se še posebno dobro spozna na kurjenje ognja na primitivne načine.	Gost Luka Močnik
Imeli bomo sveto mašo v naravi.	Sv. maša
Pred izzivom bomo s tropom preučili teren in poiskali nahajališča različnih užitnih rastlin in gob.	Eno popoldne smo se s tropom in kupom knjig odpravili na prizorišče in ga prečesali po dolgem in počez ter našli nahajališča koprive, materine dušice, rmana, marjetice, regrata, žira, jerebike, trpotca, marel in malin.
Vsaka skupina bo nabrala eno vrečko netiva in eno vrečko užitnih rastlin.	Ob pregledu netiva in užitnih rastlin so imele vse skupine obe vrečki polni. Vsaka skupina je tudi povedala, kaj je nabrala.
Na izziv bomo povabili tudi skavtske brate iz sosednjih stegov.	Pridružili so se nam trije skavti iz stega LJ 1 in en iz stega KR 1, prav tako pa tudi en član škofjeloškega BOKSS-a.
Vsi ognji bodo prižgani brez vžigalic.	Vžigalic nismo niti vzeli s sabo, vsaka ekipa je imela kresilo in netivo.

Preverbo smo izvedli tudi v tropu in v skvoju. Čeprav so bili vsi cilji doseženi, smo ugotovili kar nekaj pomanjkljivosti:

- Pri demonstracijah posameznih področij, npr. postavljanje tipija, priprava hrane (čiščenje rib, razkosavanje piščanca) bi morali bolj slediti načelu, da vsi vidjo, kako se stvar dela, potem pa vsi ali vsaj večina, to tudi izvede. To pomeni več dela za organizatorje in bolj natančno dodelan urnik.
- Prispevek 3€: bilo je 17€ minusa, ki je šel na račun stega. Prispevek bi bilo bolje zvišati na 5€ za domače in 6 ali 7€ za zunanje udeležence, saj se kljub vsemu poje kar nekaj hrane.
- Dehidracija: za rezervo je potrebno imeti kupljen čaj (čajne vrečke, čaj se stalno kuha). Samo kuhanje čaja ni dovolj, potrebno je stalno opozarjanje, da se pije, saj se zaradi prezaposlenosti na to pozablja.
- V enem dnevu je komaj časa, da se ukvarjamo s tisto nekaj veščinami, ki smo se jih namenili, tako da je premalo medsebojnega spoznavanja, prisiljeni smo bili črtati večer ob

ZDRUŽENJE SLOVENSКИH KATOLIŠKIH SKAVTINJ IN SKAVTOV - ZSKSS
STEG GRAJSKIH ZAMORCEV – ŠKOFJA LOKA 1

ognju, teambuilding je bil izključno preko nalog in kot tak mogoče malo presurov. Skupine niso čutile pomembnost sodelovanja pri skupnih stvareh (tipiji) in so se držale bolj zase.

- Nekateri, predvsem zunanji udeleženci so z lenobnostjo in izogibanjem dela tudi rušili program in kljub opozorilom niso spremenili vedenja. Morali bi pripraviti ukrepe za take situacije.
- Vode bi morali imeti precej več.
- Bilo je zelo hladno, sploh za oktober (med mašo je celo začel padati sneg!), tako da bi morali še več poudarka dati na obvezni topli obleki, saj je bila velika nevarnost podhladitve.
- Za tako velike tipije bi potrebovali več kritine (plaht) – slab izračun v pripravah na izziv.
- Ker smo v tropu vsi počeli vse, bi morali več časa nameniti pripravi opreme na samem prizorišču, tako da odgovorni za program v času programa ni vezan na urejanje tehničnih stvari.
- Potrebovali bi več avtomobilov, saj se je oprema zaradi pomanjkanja le-teh delila na več delov in smo tako izgubili obe zastavi (slovensko in skavtsko). Poleg tega pa smo bili tako organizatorji kot tudi udeleženci vezani na avtomobile obiskovalcev, ki so prišli samo na sv. mašo, tako da vsi niti niso mogli ostati do konca izziva.